

Komentáre k čítaniam ✘ 20. nedeľa cez rok A

(ku komentárom je potrebné použiť aj text Svätého Písma)

O tých pohanoch

Prvé čítanie (Iz 56, 1. 6-7):

Slovo cudzinec v slovenskom preklade dnešného textu z Izaiáša sa v iných jazykoch nachádza vo forme pohan. Pohan bol ten, čo nebol členom kruhu, ktorý bol mimo. Pre pravoverného žida pohan bol vylúčený z dobier, na ktorých mal účasť ten, čo bol vo vnútri.

Ak máme i my takéto presvedčenie, potom sme dnešným textom nahrať. Izaiáš prorokuje, aký bude osud pohanov: Boh si môže vybrať i nevyvolených ľudí, cudzincov, pohanov. Keď nastane čas Božej spásy a všade zavládne spravodlivosť, pohania (cudzinci) sa ocitnú na svätom mieste vedľa židov.

Toto veru nebola dobrá správa pre Izaiášových poslucháčov! A možno to nie je dobrá správa ani pre nás niektorých kresťanov. Ťažko si vieme predstaviť, že by raz nekresťania modli stáť na svätom mieste hneď vedľa nás, rovnako ospravedlnení Božou túžbou mať „dom modlitby pre všetky národy“. Každá jedna náboženská skupina v dejinách sa snažila dôsledne zdefinovať múr, ktorý bude stáť medzi tými, ktorí budú spasení a tými, ktorí budú zatratení. No Boh môže – a veru to aj urobí – každý takýto vymedzujúci múr zvrhnúť šmahom ruky.

Druhé čítanie (Rim 11, 13-15, 29-32):

Pavol minulú nedeľu pred tvárou pohanov žialil nad tým, že Židia odmietli evanjelium. Dnes im ale ďalej vysvetľuje, že Boh so Židmi však ešte neskončil. Vo veršoch, ktoré v dnešnom čítaní chýbajú¹, Pavol používa obraz olamovania a vstevovania ratolestí do olivy. Z dôvodu Božej túžby priviesť všetkých ľudí k evanjeliu, Boh musí odrezat' Izrael, aby urobil priestor pre pohanov. No akonáhle budú pohania vstevení do „stromu“, Židia, ktorí pôvodne Ježiša odmietli budú k stromu pričlenení.

Ako by sme mali rozumieť týmto slovám? Možno ich doslovný výklad by nemusel byť celkom správny. Ktovie?² No to hlavné, čo mal Pavol na mysli je toto: Boh vedie dejiny k tzv. univerzálnej spásy. Žiadna skupina nebude kategoricky vo vnútri alebo vonku³. Predpojatost' nemá v Božom kráľovstve miesto.

Evanjelium (Mt 15, 21-28):

V tomto neobyčajnom príbehu zázrak samotný hrá iba druhé husle v porovnaní s rozhovorom, a čo to musel asi byť za rozhovor, keď bol dôležitejší, ako zázrak uzdravenia! Tu, v jednom rohu, máme ženu s dieťaťom posadnutým diablom. Možno rodičia problémových detí sa dokážu s ňou stotožniť. Zúfalo hľadá pomoc a kvôli tomu je ochotná prekročiť i kultúrne hranice svojho ľudu. No nevidieť u nej žiadny záujem o to, aby sa stala súčasťou tzv. židovského príbehu. Jej stretnutie s Ježišom je viac-menej náhoda – Ježiš prechádza práve cez jej územie na ceste kamsi.

V druhom rohu sa nachádzajú jeho učeníci, dúfajúci, že Ježiš ju „pošle preč“. A zdá sa, že Ježiš sa o to naozaj i usiluje. Najprv si ju nevšíma. Potom jasne naznačí hranice svojej pôsobnosti. A nakoniec, keď už naozaj nič nezaberá, dá jej jasne najavo, že by to od neho bola veľká nespravodlivosť, keby svoj vlastný ľud nechal bez pomoci a jej, ktorá k jeho ľudu neprináleží by pomohol. No jej naliehanie je také pokorné a také nástojčivé, že mu dokonca ani Boží Syn nedokázal vzdorovať.

Otázky na uvažovanie

- Ktorú skupinu ľudí si dokážeš najťažšie predstaviť, že by mohli byť spasení?
- Čo sa všetko musí stať, aby konečne Židia i pohania dokázali žiť vo vzájomnom pokoji, aby boli vstevení do toho istého stromu?
- Čo ti na príbehu o kanánskej žene vadí? Čo ťa naopak vzrušuje?

Činná odozva

Pouvažuj trochu o skupine ľudí, ktorí podľa tvojho názoru by mohli najťažšie zapadať do Božieho plánu spásy? Čo by si mohol urobiť, aby sa k nim priblížil? Urob si, ak je to možné a ak to pokladáš za rozumné, konkrétny plán ako sa k nim dostať?

Pripravil: MB@svd

¹ Ak používame tento text pre súkromnú meditáciu alebo v stretku, nebolo by zlé prečítať si text s Písma celý (Rim 11, 13-32).

² Možno tí, ktorí zostavovali lekcionár cítili ťažkosť týchto slov, a preto ich radšej z dnešného čítania vynechali.

³ Okrem, samozrejme, prípadu jedincov, ktorí sa sami pre to rozhodnú.